MØYSALEN

Et storslagent og kontrastfylt landskap

Forselva ved innløpet til Vestpollen (AB)

Fra alpine fjell til frodige løvskoger

Møysalen nasjonalpark er en av landets minste nasjonalparker, bare 51,2 km^2 og ligger på Hinnøya, Norges største øy. Området har likevel variert natur med markante alpine fjell, frodige løvskoglier, kulturmark med bebyggelse og fjorder som det knapt finnes maken til i Norge. Sentralt i nasjonalparken ligger fjellet Møysalen. Med sine 1262 moh, er fjellet det nest høyeste "øyfjellet" på Fastlands-Norge. Toppene ellers i området strekker seg opp mot 1000 moh.

Navnet Møysalen kommer fra den karakteristiske formen på fjellmassivet. Rett sør for selve toppen ligger Lille Møya og Store Møya. I følge sagnet er de to forsteina trolljenter. Selve salen er enten taket over møyenes sal eller møyenes ridesal.

Møysalen står for mange som selve eventyrland. Paradiset for dem som klarer å overvinne seg sjøl og slite seg opp. Den store turdrømmen for dem som i årevis har gått og sett opp mot den forgjette toppen, med ønske om å komme dit! Tenk å stå på selveste Møysalen!

Sammen med Møysalen landskapsvernområde er dette det siste større området i Lofoten og Vesterålen som er lite berørt av menneskelig aktivitet.

Gutta på vei til topps (TL)

På vei ned fra Møysalen (JR)

Vestpollelva i vårflom (WV)

NATUROPPLEVELSER

I Møysalen nasjonalpark kan du vandre fra fjord til fjell i bortimot urørt natur.

Fjellvandring i slike kystfjell er en storslått opplevelse. Du kan gå på merket sti til Møysalen fra Nordbotn i Lonkanfjorden, Storvatnet (E10) i Øksfjorden, eller fra Vestpollen i Øksfjorden. Turene byr på alt fra frodige lauvskoglier ved fjorden, dalbotner, isbre, ur, egger, flog og ikke minst en fantastisk utsikt fra toppen!

Snytindhytta ligger bare et par kilometer fra nasjonalparkgrensa i nord. Med flott utsikt mot Møysalen er dette et glimrende utgangspunkt for dagsturer i den østre delen av nasjonalparken til f.eks. Storsnytinden (996 moh) og Nordtinden (883 moh). Du kan også vandre på gamle ferdselsårer, for eksempel fra Blokken over Innerdalskaret til Vestpollen.

Eller hva med kano- eller kajakkpadling i nærmest urørt fjordlandskap? Innerfjorden er et beskyttet fjordområde, og kano og kajakk er ypperlig til å ta seg inn i fjorden til Vestpollen, midt i nasjonalparken. Et annet alternativ er å ta seg inn i nasjonalparken med kano på Innervatnet i Blokkenvassdraget.

Et av Vesterålens høyeste fossefall, den vakre Trogangen finner du i Fiskfjorden som ligger i Møysalen landskapsvernområde.

Gruvedrift

Nasjonalparken har spor etter gammel gruvedrift. ”Stollene” eller gruvegangene på sørvestsida av Vestpolltinden er synlige spor i dag. Du kan se ”Malmstien”, stien hvor malmen ble båret ut. Vestpolltinden er også et flott turmål, og gir spektakulær utsikt mot Møysalen og ut Øksfjorden mot Vestfjorden.

Bærplukking, jakt og fiske

Det er mye bær i nasjonalparken. Eller du kan prøve fiskelykken, både ørret og røye er satt ut. Vestpollvassdraget har i hovedsak sjøørret. Deler av nasjonalparken er privateid, vær oppmerksom på hvilke jakt- og fiskerettigheter som gjelder der du befinner deg. Jakt- og fiskekort kan kjøpes på statsgrunn, www.inatur.no. Området har også en relativt god elgbestand.

PLANTELIV

Plantelivet i nasjonalparken er typisk for regionen, preget av det kjølige og fuktige klimaet. Vegetasjonen er kystprega. Rome, skjørbuksurt og mye bregner understreker dette. I områder med gode næringsforhold er det vanlig med frodig småbregneskog. I de brattere partiene dominerer storbregnene. Rundt elveutløpet i Vestpolldalen er det havstrand med strandengvegetasjon.

Myrer er vanlig, men de dekker sjelden store arealer. Skoggrensa ligger på mellom 300 og 400 moh. Bjørk er vanligste treslag, og danner mange steder tett skog i lisidene. Lenger opp er blåbærhei og vierkratt vanlig. På de høyeste toppene dominerer grashei og snøleier vegetasjonen. Sammenhengende dekke av karplanter mangler her. I søkkene finnes mosematter, mens navle- og skorpelav opptrer på de mest værharde stedene.

Gåsemure (AB)

Det er også kalkholdig berggrunn i området, som for eksempel i Storelvdalen i Vestpollen. Den gir levevilkår for rikere vegetasjon, slik som reinrosehei.

Fjelltjæreblom (SAM)

Blomsterlav (SAM)

Lille og Store Møya (AB)

LANDSKAP OG GEOLOGI

Nasjonalparken har noe av det mest dramatiske landskapet norsk natur kan by på. Landskapet ble formet under istiden. Det er svært variert og strekker seg fra fjord til høgfjell, med daler, botner, deltaer og topper over 1000 meter. Landskapet er derfor viktig i geologisk sammenheng.

Vest i nasjonalparken er terrenget alpint. Her ligger Møysalen på 1262 moh. med den største isbreen i området sør for toppen, Fonnisen. Til forskjell fra tindepreget vest i nasjonalparken er landskapsformene mer avrunda på østsida av Øksfjorden.

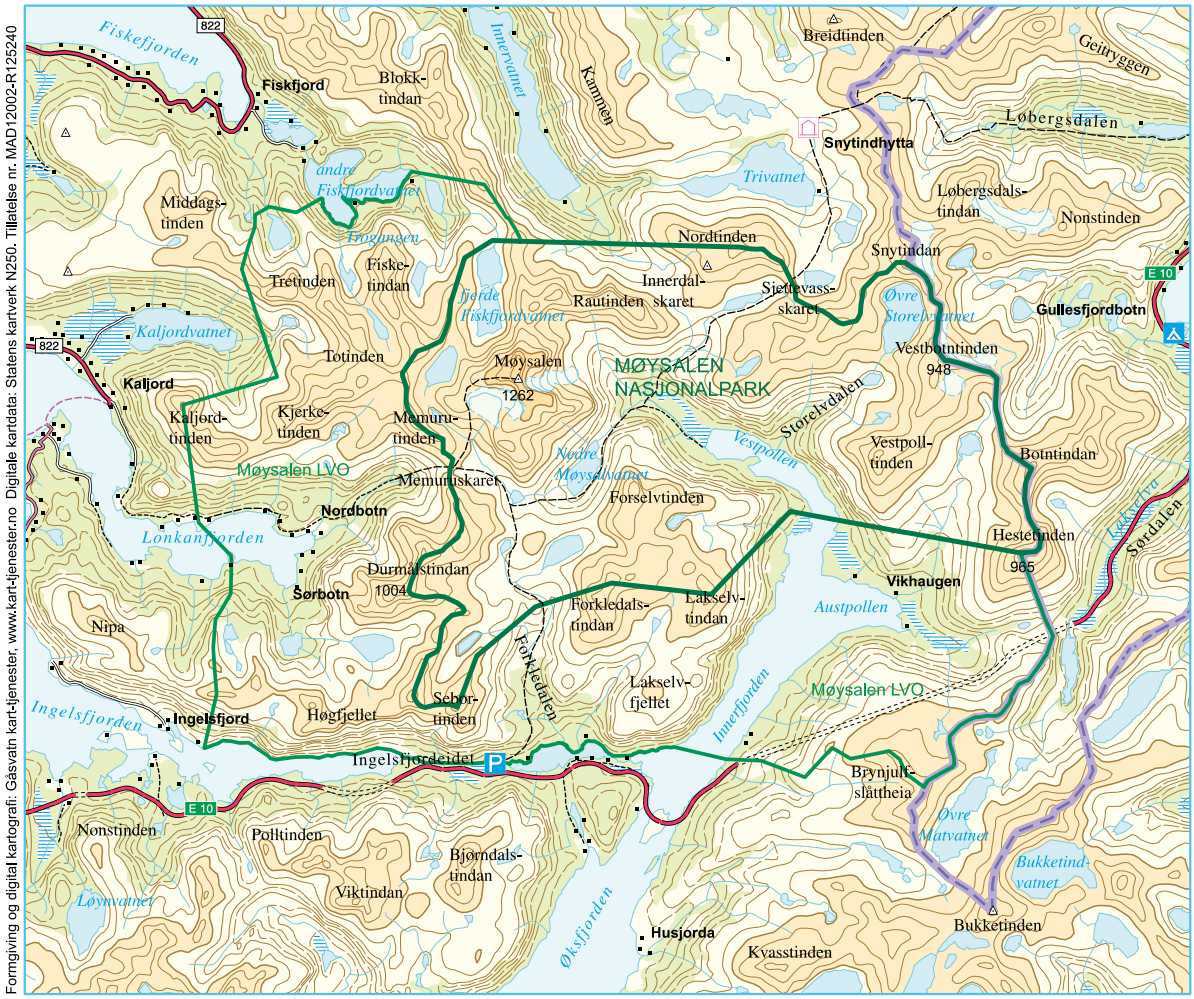

Formgiving og digital kartografi: Gåsvatn kart-tjenester, www.kart-tjenester.no Digitale kartdata: Statens kartverk N250. Tillatelse nr. MAD12002-R125240

TEGNFORKLARING

- Fylkesgrense
- Nasjonalpark
- Landskapsvernområde
- Parkering
- Campingplass
- Ubetjent turisthytte

Fossekall (JES)

FUGLE- OG DYRELIV

Flere sjeldne og truete rovfugler hekker i nasjonalparken, blant annet vandrefalk, jaktfalk, tårnfalk, dvergfalk, fjellvåk, havørn og kongeørn.

I de sørvendte skogliene hekker mange ulike spurvefugler. Over skoggrensa dominerer arter som rype, heipiplerke, steinskvett, ringtrost og ravn. Vestpollelva er et viktig område for blant annet fossekall og strandsnipe.

Dyrelivet er representativt for denne delen av Nordland. Det er blant annet mye oter, som nasjonalt er regnet som en sårbar art. Området rundt Øksfjorden er et kjerneområde for elg på Hinnøya. Andre vanlige arter er hare, rødrev, røyskatt og mink.

Oter (GR)

Rype (SW)

Hare (MOF)

Snytindhytta (TL)

HISTORIE OG KULTURMINNER

Området er sterkt preget av både samisk og norsk kulturpåvirkning. Reindriftssamene har holdt til i området i ca. 300 år, men også landbruksdrift og fiske har vært viktig. Sporene etter samisk bosetting spenner fra steinsettinger etter telt, til gammer og hustufter. Det finnes også mer sjeldne og spesielle kulturminner i nasjonalparken, som bjørnegravene i Øksfjorden. Området er fortsatt et kjerneområde for reindrift.

Det finnes også spor etter blant annet gamle utmarksslåtter, fiske og fangst. Sporene som vitner om gruvedrift i Vestpolltinden er interessante og viktige kulturminner i regionen.

Måneskinn over Møysalen (TIB)

Vestpollen (AB)

I en nasjonalpark er du naturens gjest

- Gå hvor du vil, på beina eller på ski. Alt som har motor er i utgangspunktet forbudt.
- Rast hvor du vil, og overnatt gjerne i telt. Rydd opp etter deg, og ta med søpla hjem.
- Du kan tenne bål, men husk det generelle bålbrenningsforbudet i skogsmark mellom 15. april og 15. september. Vis hensyn når du sanker ved.
- Du kan plukke bær, matsopp og vanlige planter til eget bruk. Vis hensyn til kulturminner, vegetasjon og dyreliv. Ta ekstra hensyn i hekke- og yngletida.
- Benytt deg av mulighetene til jakt og fiske. Husk jakt-/fiskekort. Ikke bruk levende fisk som agn. Du må heller ikke ta med deg levende fisk fra ett vassdrag til et annet.
- Du kan ta med deg hund, men husk båndtvang i perioden 1. april til 20. august.

ISBN (Trykt) N 978-82-7072-939-5 **ISBN** (PDF) 978-82-7072-940-1
Layout: Guri Jermstad AS. **Foto:** Arild Bondestad (AB), Trond Løkke (TL), Jan Reinertsen (JR), Willy Vestå (WV), Siri Amalie Mella (SAM), Gunnar Rofstad (GR), Magne Ove Furuseth (MOF), Steinar Wikan (SW), Jon Erling Skåtan (JES) og Trym Ivar Bergsmo (TIB)
Forsidebilder: Møysalen i vinterdrakt (TL) og svart/hvit: Møysalen (AB)

Trykk: GRØSET™

Kort om Møysalen nasjonalpark

Hvor: Lødingen og Sortland kommuner, Nordland fylke

Slik kommer du til Møysalen nasjonalpark:
Enkleste adkomst til Møysalen nasjonalpark med bil/buss er å kjøre E10 (Lofast) til Storvannet/Øksfjorden i Lødingen kommune. Fra Storvannet går det en merka løype opp Forkledalen. Avstanden fra stamflyplassen Evenes samt Svolvær- og Stokmarknes Lufthavner, til Storvannet, er innenfor 1–1,5 times kjøring.
Sortland og Stokmarknes har daglige hurtigruteanløp. Fra Sortland er det bussforbindelse til Hennes hvor du kan leie båtskyss inn Lonkanfjorden. Fra Lødingen Vestbygd kan du leie båtskyss til innerfjorden av Øksfjorden (Vestpollen)

Informasjon om overnatting og servicetilbud:
Vesterålen Reiseliv, tlf. 76 11 14 80, www.visitvesteralen.com
Møysalen Nasjonalparksenter, tlf. 97 46 08 89, www.moeysalen.no
Offersøy feriesenter AS, tlf. 76 93 39 00, www.offersoy-feriesenter.no

Hytter: Snytindhytta (DNT)

Tips:
Ta en dagstur til topps på Møysalen. Beste utgangspunkt er fra Nordbotn i Lonkanfjorden eller Storvannet i Øksfjorden

Kart: M711-serien (1:50 000): 1231 I, Raftsundet (1231 IV), Gullesfjorden (1232 II), Sortland (1232 III). Sykkel- og turkart for Vesterålen, 1:100 000

Opprettet: 2003

Areal: 51,2 km^2

Tilliggende verneområder:
Møysalen landskapsvernområde

Nasjonalparksenter:
Nordland nasjonalparksenter, Storjord i Saltdal, www.nordlandnasjonalparksenter.no

Forvaltning:
Fylkesmannen i Nordland, www.fylkesmannen.no/nordland

Oppsyn:
Statskog Troms, Narvik, Fjelltjenesten, tlf. 76 95 53 10
Statens naturoppsyn, Bodø, tlf. 99 52 93 88

Mer informasjon:
www.norgesnasjonalparker.no

NORGES
NASJONALPARKER

Norges nasjonalparker – vår felles naturarv

Vi oppretter nasjonalparker for å ta vare på store naturområder – fra hav til fjell. For naturens egen skyld, for oss og for kommende generasjoner.

Nasjonalparkene rommer storslagen natur med variert dyre- og planteliv, fosser og breer, høye fjell, endeløse vidder, dype skoger, vakre fjorder og kystområder. I tillegg finner du kulturminner som viser hvordan områder ble brukt tidligere.

I nasjonalparkene finnes et mangfold av muligheter for gode og spennende naturopplevelser. Bruk den flotte naturen vår – på naturens premisser.

Velkommen til Norges nasjonalparker!

DIREKTORATET FOR NATURFORVALTNING
www.dirnat.no